

E M P R E S A F A M I L I A R

Inici de curs amb noves assignatures

Modest Guinjoan / Josep Maria Llaurador

guinjoan@barcelonaeconomia.com

Per a la majoria les vacances llargues de cada any s'han acabat, cosa que vol dir que estan a punt de començar les activitats preparatòries del proper curs. Aquest tindrà, per als empresaris, un parell d'assignatures que seran uns bons reptes. La primera, l'adaptació a l'euro, que, si bé sembla que serà simple per a les empreses grans, per a les més petites i per a nombrosos comerços familiars les coses es veuen amb una certa nebulosa, malgrat el bombardeig mediàtic i les nombroses sessions informatives que organitzen caixes, bancs, associacions i altres; la matèria és obligatòria i cal passar-la abans del febrer del 2002, sense esperar futures recuperacions.

La segona assignatura important encara no té massa definit el contingut, i això, abans de començar el curs, genera temors perquè el resultat final no dependrà només de l'esforç de l'estudiant, sinó de moltes altres coses; cap dels professors no està, a hores d'ara, en disposició de posar les mans al foc sobre la veritable tendència de l'economia en el proper futur. I és que l'assignatura, que podria ser el desllorigador de l'anunciada desacceleració econòmica, no té un temari definit i exigeix de l'empresariat una cosa tan simple d'enunciar com difícil d'implementar: la capacitat d'adaptació a entorns adversos.

Tal com passa en bona part de les famílies del nostre

entorn que tenen jovent en edat escolar, la preparació del curs que s'apropa la fa sobretot la mare de família, la veritable ànima d'un procés que no resulta una empresa fàcil: quadrar horaris setmanals, activitats extraescolars i altres qüestions que acostumen a presentar problemes d'ordre logístic. Gràcies a elles els estudiants tenen el curs programat i es podran concentrar en l'estudi.

En les empreses familiars, fins i tot en aquelles en les quals marit i muller treballen plegats, també es produeix una distribució de funcions: el marit es dedica a l'empresa, mentre la muller té cura, fonamentalment, del funcionament familiar i de l'educació dels fills.

Tot i això, cada vegada hi ha més dones empresàries i dones d'empresaris que assumeixen tasques pròpies del negoci, a més de fer de mares *stricto sensu*. Hi ha un ampli ventall de situacions: des de la formació d'un equip sòlid amb l'empresari, amb qui

exerceixen funcions en àmbits complementaris, fins a la realització de tasques de menor transcendència. També hi ha aquelles famílies en què, per un acord tàcit –o explícit–, les dones no hi participen per res. Cada família configura la participació de la dona d'acord amb un complex entramat d'interessos i necessitats, de l'organització i personals. Ningú no pot

atrevir-se a dir, amb garanties, quina és la forma òptima de participació (o de no participació), perquè depèn del tipus d'empresa, de les relacions familiars, del tarannà i les competències dels membres de la parella, entre altres coses.

Però, sigui quina sigui la pauta de funcionament escollida, els empresaris poden estar ben segurs que, en cada empresa familiar, les seves esposes hi tenen una incidència cabdal, de vegades des de l'ombra, tant directa com indirecta. A més, per l'educació que han rebut, disposen d'un sentit pràctic i d'una intuïció que ja desitjarien tenir molts dels marits.

Els empresaris podran dedicar-se de ple a preparar les assignatures del curs si aprofiten, no només l'afecte, sinó també les qualitats –sovint les mateixes que exigeixen als directius– que les seves esposes apliquen en l'entorn familiar. I ja no cal dir quan una empresa familiar té, a més a més, l'assignatura –optativa– de la seva successió entre els reptes propers!